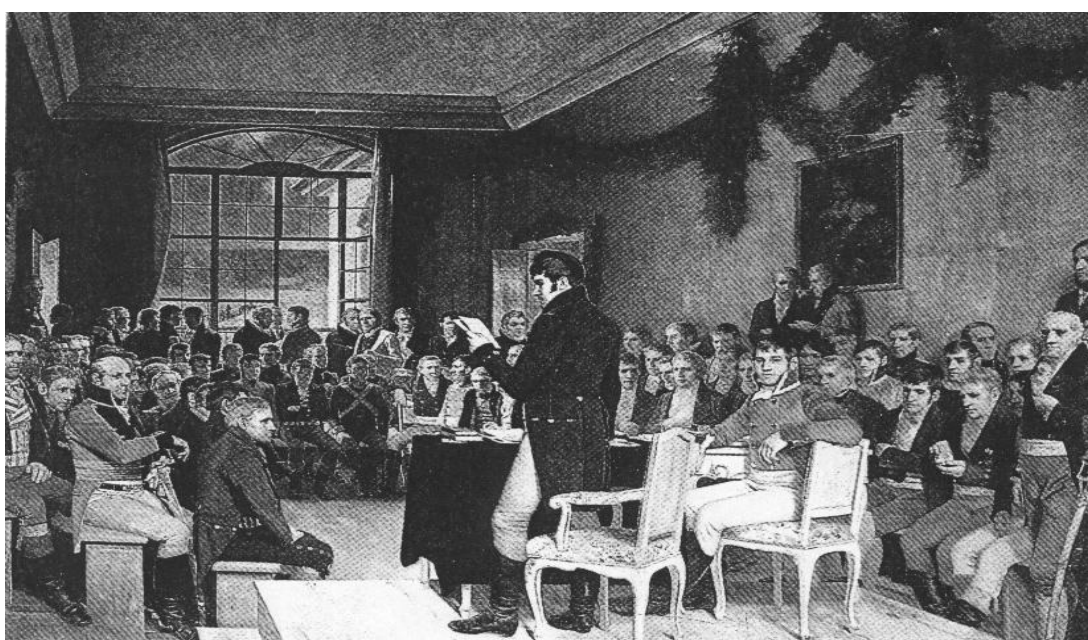

1814 Riksforsamlingen

En kan nok undre seg over hva Riksforsamlingen har med Værnes Hovedgård og Stjørdal å gjøre, men med litt godvilje kan en kanskje hevde at knapt noen annen gård i landet (utenom åstedet) har hatt slik en tilknytning til Riksforsamlingen på Eidsvoll som nettopp Værnes Hovedgård. Ser en på Stjørdal som bygdesentrum og i relasjon til sitt folketall i 1814, er faktisk Stjørdal direkte og indirekte trolig den fremste bidragsyter til Eidsvoll. Ser en bort fra de «store» byer med sitt store folkeantall, har ingen kommune indirekte påvirket flere grunnlovsleggere enn nettopp Stjørdal. Og ikke bare det, men samtlige kan vi relatere til Værnes Hovedgård. En annen kommune som skiller seg ut, ligger også i Nord-Trøndelag, nemlig Beitstad.

2 brødrepar deltok

Brødrene Aall, født i Porsgrunn
Brødrene Sibbern, født i Rygge

Flere naboer og bekjente deltok, samt nært beslektet og inngifte, - slik at alt tyder på at det hadde foregått en viss «posisjonering». Selve tonen under Riksforsamlingen var av og til ufin, og fremstår som alt annet en idyllisk - slik nok mange tror og forbinder med Eidsvoll og 17.mai. - Falsen og selvstendighetspartiet med solid dekning fra Vestlandet og Trøndelag vant en klar seier, selv om fredsslutninger og politisk spill likevel førte til union med Sverige. Det var ikke så ulikt EU-kampen, land mot by og Vestlandet/Trøndelag (selvstendighetspartiet) mot Øst/Sørlandet (unionspartiet) – for å si det kanskje noe forenklet.

Eidsvollsmenn

med direkte eller indirekte tilknytning til Stjørdal og Værnes Hovedgård

1. Ertzgaard, Peder
 2. Heyerdahl, Hieronymus
 3. Wasmuth, Georg Ulrich
 4. Stabel, Fredrik Wilhelm Bruennech
 5. Heidmann, Frederik Hartvig Johan
 6. Motzfeldt, Fredrik
 7. Motzfeldt, Peter
 8. Schmidt, Peter
 9. Forsæth, Lars
-
10. Klíngenberg Sejersted, Johannes (delegat notabel-møte)

I noen uker fremover skal jeg ta for meg disse personene, som nok for de fleste er ukjente – med unntak av de to førstnevnte.

Til slutt denne gangen vil jeg ta med en ”atmosfære” som gjenspeiler litt av den stemningen og småkrangelen som var under Riksforsamlingen på Eidsvoll. - Dersom en ser på det berømte bilde malt av Oscar Wergeland i 1885 – og som henger bak presidenten i Stortinget – så hevdes det å ikke være korrekt gjengitt hva gjelder hele uken delegatene satt slik mot hverandre. Bilde er for øvrig en ”gave” fra korpslege L.Ring til ”*minde om de Mænd, hvis Fædrelandssind frelste vort Land, da dets Undergang syntes nær*”.

Dersom en ser på veggen på bilde så henger det kun et bilde der. Men til å begynne med hang det en rekke bilder på veggen. Carsten Anker (eieren) hadde nemlig utsmykket langveggen, ifølge representanten Jacob Aall, med ”*til dels smukke, til dels frivole malerier*”. Disse ble imidlertid tatt ned etter hvert. Det første som ble fjernet var ”Venus”, malt av en italiener. Den velskapte nakne gudinnen skal ha distraherert representantene. Til slutt var det – uvisst av hvilken grunn – kun Jacob Munchs portrett av Christian Fredriks sønn, den senere danske konge Fredrik VII, som hang tilbake. Se bildet. Kanskje var det slik at visse delegater med overlegg hadde hengt opp nakenbilder for å forvirre sin motpart på motsatt benkrekke.

Men det var ikke det eneste som irriterte enkelte representanter. Noen hadde nemlig ”pyntet” den samme ovennevnte vegg med granbargirlandere. Da disse raskt tørket, drysset barnåler ned i nakken på de som satt under. Og med tanke på de moter som var på den tiden, var det ikke like behagelig å få en barnål innenfor skjorta og inn på ryggen. Kanskje var det bevist gjort av den annen motpart, som tok hevn for ovennevnte distraksjon. – Vel, det var selvfølgelig ikke slik, men ”vandresoga” er i alle fall god.